

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Danmarks
Erhvervsfremmebestyrelse

Midtvejsevaluering af Water Valley Wise Workforce

Erhvervshus Midtjylland

Juli 2025

IRISgroup

Pluss.

Projektnummer	061
Version	1.3
Udgivelsesdato	02.07.2025
Udarbejdet af	Frederik Stewart Gaardboe, IRIS Group
Kontrolleret af	Anders Asboe Christensen, IRIS Group

INDHOLD

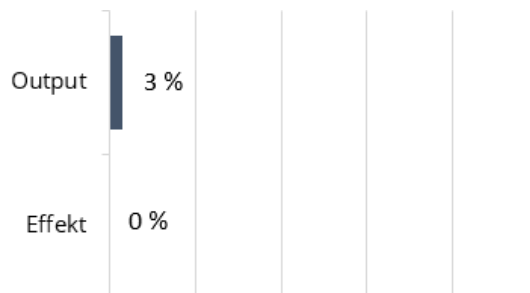
1. Resume.....	3
2. Fakta om projektet.....	4
2.1 Projektets effektkæde.....	5
2.2 Evalueringens datagrundlag.....	7
2.3 Scoring af fremdrift ift. projektmål.....	7
3. Projektstatus.....	8
3.1 Overordnet status.....	8
3.2 Status på output.....	8
3.3 Status på effekter.....	9
4. Projektets implementering.....	10
4.1 Input.....	10
4.2 Rekruttering.....	11
4.3 Virkemidler.....	11
4.4 Outcome & effekt	12
4.5 Forankring.....	13
4.6 Monitorering og opfølgning.....	14
5. Anbefalinger og læring.....	15

1 Resumé

Status på projektets indikator

Projektet har ved midtvejsevalueringen opnået 3 % af de opstillede outputmål og 0 % af effektmålene. Ifølge projektets indikatorskema var forventningen, at 12 % af output og 7 % effekt var leveret på tidspunktet for midtvejsevalueringen.

Projektet har fra start forventet, at output og effekt vil udvikle sig eksponentielt, men to ud af projektets tre hovedaktiviteter har oplevet en væsentlig forsinket opstart.

Note: Ovenstående fremdrift er ift. projektets totale måltal. Der er ikke opstillet aktivitetsmål i projektets indikatorskema.

Input 	Rekruttering
Vi vurderer, at projektet formår at bygge videre på relevante erfaringer fra fyrtårnets første fase, og at der findes ildsjæle med den rette viden og kompetence blandt projektdeltagerne. Et delvist tilsagn og misforståelse af hvilke organisationer der kan tælle med i projektets måltal, har imidlertid kostet lang tid og mange ressourcer. Det er vores indtryk, at der er spildt mange ressourcer i projektets første 12-15 måneder, som delvist kunne være undgået.	Der er på evalueringstidspunktet rekrutteret ganske få SMV'er. Ifølge projektkredsen har deres misforståelsen af, hvilke organisationer der kan tælle med i projektets måltal, betydet, at rekrutteringsindsatsen målrettet SMV'er kom sent i gang. Vi vurderer desuden, at medfinansieringskravet for SMV'er er højt, hvilket kan afholde virksomheder fra at deltage. De første SMV'er deltog ifm. de første aktiviteter i hovedaktivitet 1 og 2 ultimo 2024.
Virkemidler 	Outcome & effekt
Vi vurderer, at projektets virkemidler adresserer de rette kompetenceudfordringer relateret til vandbranchen, herunder behovet for digital opkvalificering samt ikke mindst tiltrækning af nye talenter. Hovedaktivitet 3 fremstår som et veldesignet virkemiddel, men få gennemførte aktiviteter under hovedaktivitet 1 og 2, gør det vanskeligt at evaluere projektets samlede funktionalitet. Vi mener, at medfinansieringskravet er højt sammenholdt med værditilbuddet, som vi på nogle punkter vurderer, ikke er håndgribeligt nok for SMV'er.	Vi vurderer, at opdragsgiverne i hovedaktivitet 3 vil få god gavn af de gennemførte projektaktiviteter, og det er sandsynligt, at den genererede viden vil skabe en positiv effekt på vandbranchens udfordringerne med at rekruttere arbejdskraft. Det er på evalueringstidspunktet vanskeligt at vurdere outcome og effekt af de to øvrige hovedaktiviteter, da ingen virksomhedsforløb er afsluttet. Hvis ikke projektet som helhed når i mål, vurderer vi, at værdiskabelsen er lav ift. projektets samlede ressourcemæssige input.
Forankring 	Monitorering
Det er sandsynligt, at outcome fra hovedaktivitet 3 forankres og aktiviteterne kan videreføres efter projektets ophør. Men med lidt mere end et år tilbage af projektbevillingen, vurderer vi, at det kan blive svært for projektet at nå i mål med hovedaktivitet 1 og 2, endsige sikre forankring af resultater.	Det er vores opfattelse, at samarbejdet på projektleder-niveau mellem de projektpartnere, som udfører hovedaktiviteterne, er godt. Men det er samtidig vores indtryk, at projektholder (EHMJ) er langt fra disse projektaktiviteter, hvilket vanskeliggør en effektiv monitorering og opfølgning.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en opsamling af projektets 'effektkæde' og en kort beskrivelse af evalueringens datagrundlag.

Water Valley Wise Workforce er en del af fase II-finansieringen af Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi. Den anden del af runde II-finansieringen er Water Valley Innovation, som er evalueret særskilt.

Den overordnede vision for erhvervsfyrtårnet for vandteknologi er i henhold til partnerskabsaftalen fra september 2022, at Midtjylland bliver foregangsregion for verdensførende, innovative, bæredygtige og effektive vandteknologiske løsninger gennem udvikling, demonstration, produktion og skalering af vandteknologi samt løsninger til en energi- og klimaneutral vandsektor i 2030 – til gavn for eksport, vækst, uddannelse og beskæftigelse i Midtjylland og hele landet. I oktober 2023 lancerede konsortiet for erhvervsfyrtårnet for vandteknologi en 2030-strategi med erhvervsfyrtårnets Strategiske Forum som afsender. Visionen for konsortiets strategi er: "Vi vil innovere og demonstrere verdens mest bæredygtige og effektive vandkredsløb."

Water Valley Wise Workforce, som er genstandsfelt for denne midtvejsevaluering, fokuserer på den eksisterende og potentielle arbejdsstyrke til vandsektoren. Formålet er at fremme digitale færdigheder og livslang læring i bred forstand samt at tiltrække udenlandsk arbejdskraft til SMV'er relateret til vandbranchen.

Water Valley Wise Workforce består af tre hovedaktiviteter:

Hovedaktivitet 1: "Bæredygtigt kompetenceløft på tværs af vandkredsløbet":

- Udvikle materiale, der kan supportere beslutningsprocesser for naturbaserede løsninger.
- Udvikle og afprøve koncept til styrkelse af ledelseskompetencer indenfor klimatilpasningsmarkedet med særlig fokus at udvikle fælles forståelse og sprog om naturbaserede løsninger samt udbrede viden fra midtjyske projekter til sjællandske aktører.
- Udvikle kompetenceudviklingskursus om vandkredsløbet, der giver akademikere kompetencer til at bistå SMV'er i øget brug af data, digitale værktøjer og dialog med myndigheder.
- Udarbejdelse af en overordnet beskrivelse af kompetencer for drænlægning som ny indvindingsmetode for vandforsyning af sekundavand til PtX anlæg.

Hovedaktivitet 2: "Vandets ADC":

- Afdække virksomhedernes behov med spørgeskemaundersøgelse, interview og desk research med uddannelsesaktører og virksomheder. Afdække kompetenceforløb, målgrupper og indhold samt kompetencemål på tværs af økosystemet.
- Rapport om vandbranchens kompetencebehov for at drive den ønskede digitalisering af branchen.
- Udvikling og afprøvning af kompetenceforløb med fokus på data og digitalisering og med inddragelse af bl.a. SMV'er samt udvikling af kompetenceforløb med fokus på viden om vandsektoren til nye og kommende medarbejdere.

Hovedaktivitet 3: "En attraktiv dansk vandbranche":

- Artikler til fagblade samt træf for internationale og danske nyuddannede og andre interessenter om arbejdslivet i vandbranchen.
- Kommunikationsmateriale til internationale og danske studerende om livslang læring i vandbranchen og hvad det betyder for karrieremulighederne i Danmark og internationalt.
- Afprøvet og beskrevet udslningskoncept for internationale studerende målrettet arbejde i vandbranchen og generisk beskrevet til inspiration for andre brancher.

FAKTA-BOKS

Tilskudsmodtager	Erhvervshus Midtjylland (EHMJ)
Sagsbehandler	Emilie Seierø Reese Jensen
Finansieringskilde	Socialfonden (ESF)
Indsatsområde	Kompetenceløft og livslang læring (ESF 1.2)
Samlet budget	DKK 7.612.370
Bevillingsperiode	01.09.2023 – 31.08.2026

2.1 Projektets effektkæde

Projektets effektkæde er sammenfattet i tabellen herunder. Evalueringen har især fokus på outcome, som er bindeleddet mellem projektets umiddelbare output/leverancer og resultaterne/effekterne på længere sigt, hvilket er nærmere udfoldet i afsnit 4.4.

Tabel 1: Projektets effektkæde

Indhold	Aktiviteter
Input	▪ Samlet projektbudget: 7.612.370 DKK ▪ Indsigter og viden fra tidligere projekter: fx Fase 1-projektet <i>"Den grønne vandarbejder"</i> og <i>"Coast til Climate Challenge"</i> ▪ Viden og kompetencer ved projektleder og deltagende partnere.
Hovedaktiviteter	Hovedaktivitet 1: <i>"Bæredygtigt kompetenceløft på tværs af vandkredsløbet"</i>: ▪ Udvikle materiale, der kan supportere beslutningsprocesser for naturbaserede løsninger. ▪ Udvikle og afprøve koncept til styrkelse af ledelseskompeterencer indenfor klimatilpasnings-markedet med særlig fokus at udvikle fælles forståelse og sprog om naturbaserede løsninger samt udbrede viden fra midtjyske projekter til sjællandske aktører. ▪ Udvikle kompetenceudviklingskursus om vandkredsløbet, der giver akademikere kompetencer til at bistå SMV'er i øget brug af data, digitale værktøjer og dialog med myndigheder. ▪ Udarbejdelse af en overordnet beskrivelse af kompetencer for drænlægning som ny indvindingsmetode for vandforsyning af sekundavand til PtX anlæg. Hovedaktivitet 2: <i>"Vandets ADC"</i>: ▪ Afdække virksomhedernes behov med spørgeskemaundersøgelse, interview og desk research med uddannelsesaktører og virksomheder. Afdække kompetenceforløb, målgrupper og indhold samt kompetencemål på tværs af økosystemet. ▪ Rapport om vandbranchens kompetencebehov for at drive den ønskede digitalisering af branchen. ▪ Udvikling og afprøvning af kompetenceforløb med fokus på data og digitalisering og med inddragelse af bl.a. SMV'er samt udvikling af kompetenceforløb med fokus på viden om vandsektoren til nye og kommende medarbejdere. Hovedaktivitet 3: <i>"En attraktiv dansk vandbranche"</i>: ▪ Artikler til fagblade samt træf for internationale og danske nyuddannede og andre interessenter om arbejdslivet i vandbranchen. ▪ Kommunikationsmateriale til internationale og danske studerende om livslang læring i vandbranchen og hvad det betyder for karrieremulighederne i Danmark og internationalt. ▪ Afprøvet og beskrevet udslningskoncept for internationale studerende målrettet arbejde i vandbranchen og generisk beskrevet til inspiration for andre brancher.
Output	▪ Antal deltagere: 149 ▪ Antal mikro, små og mellemstore virksomheder, der modtager støtte: 75
Outcome	Se afsnit 4.4
Resultater (effekter)	▪ Antal deltagere, der opnår uformelle kvalifikationer umiddelbart efter deltagelsen: 99 ▪ Antal deltagere, der gennemfører beskæftigelsesrettede forløb: 45

2.2 Evalueringens datagrundlag

Evalueringen er primært baseret på semistrukturerede interviews med projektholder (EHMJ), de centrale projektpartnere (Klimatorium, Ferskvandscenteret og Aarhus Universitet) samt sagsbehandleren hos Erhvervsstyrelsen. Dertil kommer baggrundsmateriale såsom ansøgning, indikatorskema samt deltagerlister og præsentationer fra de to afholdte workshops.

Vi har efter aftale med Erhvervsstyrelsen valgt ikke at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt de deltagende virksomheder, da der på tidspunktet for midtvejsevalueringen har været ganske få SMV'er involveret.

Vi har forgæves forsøgt at række ud til nogle af de SMV'er, som har været inddraget i projektet mhp. at gennemføre korte kvalitative interviews. SMV-inddragelse har hidtil været begrænset til workshopdeltagelse og interviews, hvilket muligvis er årsagen til, at det ikke er lykkedes at engagere SMV'er til at give input til midtvejsevalueringen.

Midtvejsevalueringen står således ikke på et meget solidt datagrundlag.

2.3 Scoring af fremdrift ift. projektmål

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på fremdrift ift. outputmål. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Tabel 2: Vejledende sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklys

Trafiklys	Målopnåelsen er	Midtvejsevaluering	Slutevaluering
Grøn	... som ønsket eller bedre	45 % +	95 % +
Grøn	... lidt under det ønskede niveau	35-44 %	81-90 %
Gul	... noget under det ønskede niveau	24-34 %	65-80 %
Rød	... meget under det ønskede niveau	15-24 %	20-64 %
Rød	... ikke eksisterende eller tæt på	0-14 %	0-19 %

3 Projektstatus

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift. Vi indleder med en kort overordnet status. Dernæst følger en status på de specifikke måltal, der er aftalt med Erhvervsstyrelsen, og som fremgår af projektets evalueringsoplæg. Der er i projektets evalueringsoplæg kun opstillet mål vedrørende output og effekt, og der er derfor ikke et afsnit om status for projektets aktivitetsmål.

3.1 Overordnet status

Status for de tre hovedaktiviteter i Water Valley Wise Workforce bør rapporteres i to klumper, da der er stor forskel på fremdrift og resultater på tværs af hovedaktiviteterne.

Vi vurderer, at hovedaktivitet 3, "En attraktiv dansk vandbranche", er i god gænge, mens hovedaktivitet 1 og 2 har haft en vanskelig og langtrukken opstartsfasen. De indrapporterede status tal for projektet som helhed er imidlertid kun knyttet til hovedaktivitet 1 og 2, da disse omfatter virksomhedsrettede forløb. Projektet er ved midtvejsevalueringen bagud på samtlige måltal, men dette afspejler som sagt ikke fremgangen i hovedaktivitet 3.

I projektets faseopdelte indikatorskema er der indlagt en forventning om, at måltallene vil udvikle sig eksponentielt i projektperioden. De første output og effekter var forventet i første halvdel af 2024, men er først observeret i anden halvdel af 2024 og i lavere grad end forventet.

3.2 Status på output

I seneste målrapportering er 3 % af de opstillede outputmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte outputmål er gengivet i tabellen nedenfor.

Tabel 3: Status på de opstillede outputmål per 28.02.2025

Output	Måltal	Status	Målopnåelse i procent
Antal deltagere	149	7	5 %
Antal mikro, små og mellemstore virksomheder, der modtager støtte	75	0	0 %

Note: Projektets målopnåelse er indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt.

Water Valley Wise Workforce har per 28. februar 2025 gennemført en række interviews og to workshops på tværs af hovedaktivitet 1 og 2. Deltagerkredsen har foruden de syv SMV'er, som indgår i tabel 3, omfattet repræsentanter fra forsyningssektoren samt vandrelaterede undervisningsmiljøer og brancheorganisationer.

Måltal for antal deltagere er i ansøgningsprocessen ifølge projektkredsen fastlagt med forventning om, at øvrige organisationer, som fx forsyninger, kunne tælle med i outputmål. Det er imidlertid kun SMV'er (se afsnit 4).

Der var per 28. februar 2025 ingen mikro, små eller mellemstore virksomheder, som havde indgået i et konkret støtteberettiget forløb. De syv SMV-repræsentanter, som er talt med som deltagere i tabel 3, har – som vi forstår det – ikke modtaget støtte, men blot givet input til design af kompetenceforløb.

3.3 Status på effekter

I seneste målrapportering er 0 % af de opstillede effektmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte effektmål er gengivet i tabellen nedenfor.

Tabel 4: Status på de opstillede effektmål per 28.02.2025

Indikator	Måltal	Status	Målopnåelse i procent
Antal deltagere, der opnår uformelle kvalifikationer umiddelbart efter deltagelsen	99	0	0 %
Antal deltagere, der gennemfører beskæftigelsesrettede forløb	45	0	0 %

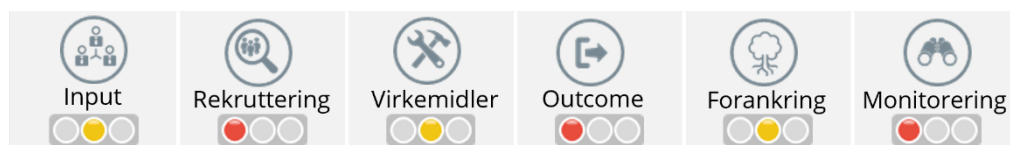
Note: Projektets målopnåelse er indrapporteret til evaluator af bevillingsmodtager. Bevillingsmodtager er ansvarlig for, at måltallene er indrapporteret korrekt. - angiver, at projektholdet endnu ikke er begyndt at samle data ind på denne indikator. 'Målopnåelse i procent' er beregnet pba. måltallene for den samlede projektperiode.

Der er fastsat effektmål, som vedrører kompetenceudvikling på to områder. Pr. 28. februar 2025 havde ingen deltagere (SMV'er) opnået uformelle kvalifikationer og ingen deltagere (studerende eller ledige) havde gennemført beskæftigelsesrettede forløb. Målopnåelsen er derfor 0 % for begge indikatorer.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre. En grøn score indikerer en tilfredsstillende implementering, evt. med nogle få forbedringspotentialer; en gul score indikerer et behov for at adressere visse udfordringer og en rød score indikerer, at der er ét eller flere forhold, som ikke er tilfredsstillende.

Figur 1 Tildeling af scorer for de seks evalueringsparametre

Forklaring af scorer:

	Grøn score	Projektimplementeringen er tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.
	Gul score	Et eller flere elementer i projektimplementeringen bør have fokus.
	Rød score	Kritiske forhold i projektimplementeringen. Væsentlige forbedringspotentialer

I de følgende afsnit uddyber vi vurderingerne af projektet under de enkelte parametre.

4.1 Input

Partnerkredsen har kompetence til at løfte projektets faglige aktiviteter, men der er spildt mange ressourcer i projektets første 12-15 måneder.

Det er vores klare indtryk, at den faglige kompetence til at udvikle vandsektorens arbejdsstyrke er til stede blandt projektparterne. Det gælder bl.a. hos Klimatorium, VIA University College og de to opdragsgivere til studenterprojekter i hovedaktivitet 3: Ferskvandscentret og DTU Sustain.

Flere af projektets hovedaktiviteter udnytter desuden viden og erfaringer fra fyrtårnets første fase. Det gælder fx hovedaktivitet 1, "Bæredygtigt kompetenceløft på tværs af vandkredsløbet", som bygger videre på "Den grønne vandmedarbejder" og adresserer en stor samfundsudfordring med at håndtere og udnytte store vandmængder fra skybrud eller terrænnært grundvand.

Det er dog vores indtryk, at ansøgningen blev skrevet uden samtlige aktiviteter og måltal var tænkt helt til ende. Det er vores opfattelse, at der er spildt meget tid og mange ressourcer i projektets første 12-15 måneder, dels på grund af, at der gik lang tid fra projektets betingede tilsagn til endeligt tilsagn og dels fordi ansøgningen – og dermed udgangspunktet for projektet – er skrevet uden tilstrækkelig involvering og overvejelser fra hele projektkredsen.

4.2 Rekruttering

Misforståelse af måltal og højt medfinansieringskrav har givet projektets rekrutteringsindsats en svær start.

Ifølge projektpartnerne er deres misforståelse af måltal og målgruppefokus en væsentlig del af forklaringen på, hvorfor projektet først sent er kommet i gang med at rekruttere deltagere til hovedaktivitet 1 og 2.

I ansøgningen vurderede projektpartnerne, at de *"har adgang til at rekruttere de relevante målgrupper via projektets primære partners eksisterende samarbejdskanaler."* Ifølge bevilningsmodtager havde de også forsyningssektoren i tankerne, selvom det af projektets ansøgning ikke fremgår, at forsyningselskaber betragtes som SMV'er.

Efter dialog med Erhvervsstyrelsen har projektkredsen accepteret, at måltal for deltagere forstås som SMV'er. I den forbindelse har kommunikation, value proposition mv. skulle tænkes forfra.

Vi vurderer desuden, at en anden sandsynlig forklaring på rekrutteringsudfordringerne er kravet om medfinansiering fra de deltagende virksomheder, som vi vurderer, er højt. Det afholder sandsynligvis flere virksomheder fra at deltage (uddybes i afsnittet nedenfor).

Rekrutteringsstrategien for projektet er fremadrettet dels at anlægge et bredere perspektiv på vandsektoren ved fx også at inkludere entreprenørvirksomheder og dels at intensivere opsøgningen af potentielle SMV'er i fyrtårnets andet spor vedr. innovation (Water Valley Innovation), samt at række ud til Teknologisk Institut og andre samarbejdspartnere og i sidste ende at identificere relevante branchekoder og ringe virksomheder op. Dvs. en meget håndholdt rekrutteringsindsats.

4.3 Virkemidler

Hovedaktivitet 3 fremstår som et veldesignet virkemiddel, men få gennemførte aktiviteter under hovedaktivitet 1 og 2, gør det vanskeligt at evaluere projektets samlede funktionalitet.

Der er ingen tvivl om, at hovedaktivitet 1 og 2 adresserer vigtige udfordringer i vandbranchens kompetence- og talentmasse. I det faglige design af virkemidlerne indgår bl.a. Ferskvandscentret og Teknologisk Institut, som er erfarne kursusudbydere indenfor bl.a. klimatilpasning, miljø og vandhåndtering. Begge aktører har i deres daglige forretning tæt kontakt til vandsektorens medarbejdere fra hele landet og kender til deres behov.

Indsigten i vandsektoren har bl.a. medført, at hovedaktivitet 1 er blevet justeret stort set før den kom i gang. Det skyldes, at DANVA og KL i november 2024 udgav et inspirationskatalog til håndtering af terrænnært grundvand, som projektpartnerne ønsker at bygge videre på. Var hovedaktivitet 1 kommet tidligere fra start, kunne sporet muligvis have været integreret i DANVA's arbejde. Men det er positivt, at partnerkredsen har øje for udviklingen i vandbranchen og løbende justerer virkemidlerne.

Vi har imidlertid vanskeligt ved at vurdere, hvordan virkemidlerne i hovedaktivitet 1 og 2 fungerer i praksis, da kun få aktiviteter er afholdt og ingen virksomhedsforløb er gennemført.

Som nævnt ovenfor bemærker vi dog, at projektet har budgettet med 1,4 mio. kr. i form af 3.733 timer til standardsats. Med et outputmål om 75 SMV'er, der modtager støtte, skal hver virksomhed lægge knap 50 timer. Det er en stor investering for SMV'er og vil blive holdt op mod det forventede udbytte.

Vi mener ikke, at værditilbuddet til SMV'er især i hovedaktivitet 1 og delvist i hovedaktivitet 2 fremstår håndgribeligt nok. Det er en udfordring, når kravet om medfinansiering er højt. SMV'er kan have svært ved på forhånd at se værdien i at indgå i udvikling og afprøvning af kompetenceforløb, hvor de skal bidrage med input og først senere kan høste gevinsten.

Vi undrer os over, at projektkredsen, herunder EHMJ med deres kendskab til SMV'er, ikke har adresseret denne udfordring i ansøgningen.

Vi synes til gengæld, at hovedaktivitet 3 fremstår som et veldesignet virkemiddel i praksis. Det har den fordel, at det er tænkt ind i et eksisterende uddannelsesforløb for antropologistuderende fra Aarhus Universitet. Vandbranchens ønske om at få et sæt "nye øjne" til at se på branchen matcher godt med de studerendes behov for at prøve færdigheder af i praksis. Konkret består forløbet af 14 dages feltarbejde som en del af et metodefag på 4. semester. Opgaven for de i alt 14 studerende inddelt i fire grupper har været at finde svar på 1) hvad der afholder gymnasieelever fra at søge ind på uddannelser rettet mod vandbranchen og 2) hvordan international arbejdskraft kan fastholdes. De studerende har fået frie rammer til at tilrettelægge feltarbejdet. De har bl.a. talt med gymnasiedimitterende i deres sabbatår og internationale studerende i Danmark.

Forløbet er primært båret af de studerendes vejleder på Aarhus Universitet og to opdragsgivere i form af Ferskvandscentret og DTU Sustain, som udtrykker stor tilfredshed med input fra feltarbejdet og forventer at kunne levere på hovedaktivitetens output.

4.4 Outcome & effekt

Hovedaktivitet 3 har gode forudsætninger for at nå i mål og skabe det ønskede outcome, men hvis ikke projektet som helhed når i mål, vurderer vi, at værdiskabelsen er lav ift. projektets samlede ressourcemæssige input.

Det er på evalueringstidspunktet vanskeligt at vurdere outcome og effekt af hovedaktivitet 1 og 2, da ingen virksomhedsforløb er afsluttet. Projektet har derved endnu ikke haft mulighed for at styrke SMV'ers kompetencer og dermed forudsætninger for konkrete adfærd ændringer.

Med lidt mere end et år tilbage af projektbevillingen, vurderer vi, at det kan blive svært for projektet at nå i mål med alle underaktiviteter i hovedaktivitet 1 og 2.

Vi vurderer omvendt, at hovedaktivitet 3 har gode forudsætninger for at nå i mål og skabe det ønskede outcome i form af bedre kommunikation af karrieremuligheder i

vandbranchen og et udslningskoncept for internationale studerende målrettet arbejde i vandbranchen. De studerendes feltarbejde er gennemført og der er afholdt et træf for internationale og danske nyuddannede samt andre interesserede om muligheder for et arbejdsliv i vandbranchen. Træffet, som blev afholdt primo maj 2025, er en af leverancerne af hovedaktivitet 3, jf. ansøgningen. Ferskvandscentret, som er den ene af de to opdragsgivere, vurderer, at også de øvrige leverancer fra denne hovedaktivitet når i mål. Det indbefatter artikler til fem fagblade i og udenfor vandsektoren, kommunikationsmateriale til internationale og danske studerende samt et afprøvet og beskrevet udslningskoncept for internationale studerende målrettet arbejde i vandbranchen.

Men hvis ikke projektet som helhed når i mål, vurderer vi, at værdiskabelsen er lav ift. projektets samlede ressourcemæssige input.

4.5 Forankring

Det er sandsynligt, at outcome fra hovedaktivitet 3 forankres og aktiviteterne kan videreføres efter projektets ophør. Men med lidt mere end et år tilbage af projektbevillingen, vurderer vi, at det kan blive svært for projektet at nå i mål med hovedaktivitet 1 og 2, endsige sikre forankring af resultater.

Projektet er forankret i Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi og bør derfor vurderes på den baggrund. Der var udfordringer med samarbejdet og rollefordelingen mellem de ledende partnere i erhvervsfyrtårnets konsortium i den første fase, hvilket bl.a. er beskrevet i "Temaevaluering: Erhvervsfyrtårne" fra februar 2025. Det har bl.a. betydet, at rollen som projektadministrator er skiftet fra CLEAN til EHMJ, og at der er gået meget tid med at afklare organisatoriske og administrative forhold, som generelt har medført mindre tid til implementering af aktiviteter, herunder rekruttering af virksomheder.

Vi mener, at de to spor i Erhvervsfyrtårnet, Water Valley Wise Workforce og Water Valley Innovation, i højere grad bør kunne drage fordel af hinanden. Vi kan forstå, at projektpartnerne nu forsøger at rekruttere virksomheder på tværs af de to spor, men hidtil synes synergieffekterne at være begrænsede.

Hvad angår perspektiverne for forankring af projektets aktiviteter og outcome efter projektets afslutning, mener vi, at de to opdragsgivere i hovedaktivitet 3 (Ferskvandscenteret og DTU Sustain) har fået styrkede muligheder for selv at arbejde videre med det input, som de har fået fra de antropologiske feltstudier. Vi vurderer desuden, at der er en mulighed for at aktiviteterne i hovedaktivitet 3 kan videreføres efter projektets afslutning. Det vil kræve, at dialogen mellem primært Ferskvandcentret og Aarhus Universitet holdes ved lige. En fortsættelse kan enten være i form af en gentagelse året efter, hvor faget udbydes igen, eller det kan være i form af specialesamarbejde.

Perspektiverne for forankring af outcome fra hovedaktivitet 1 og 2 er vanskeligere at vurdere på tidspunktet for midtvejsevalueringen, da ingen virksomhedsforløb er afsluttet. Med mindre end et år tilbage af projektbevillingen, vurderer vi, at det kan blive svært for projektet at nå i mål med hovedaktivitet 1 og 2, endsige sikre forankring af resultater.

4.6 Monitorering og opfølgning

Suboptimal organisering af Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi gør det vanskeligt at gennemføre en effektiv monitorering og opfølgning.

Denne midtvejsevaluering omhandler kun Water Valley Wise Workforce, men vi vurderer, at aktiviteterne under dette spor, lider under en fortsat suboptimal organisering af Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi. Det har konsekvenser for monitorering og opfølgning af projektaktiviteterne.

Det er vores opfattelse, at samarbejdet på projektniveau mellem de projektpartnere, som udfører hovedaktiviteterne, er godt. Det er drevet af indgående viden om vandbranchens kompetencebehov og en vilje til at skabe skræddersyede tilbud, som kan imødekomme virksomheder og forsynings behov. Det er bl.a. kommet til udtryk ved, at hovedaktivitet 1 er blevet justeret på baggrund af DANVA og KL's arbejde vedr. terrænnært grundvand (se afsnit 4.3).

På den anden side er det vores indtryk, at projektholder (EHMJ) er langt fra projektaktiviteterne og den daglige drift af projektet. Vi har forstået, at der ofte forekommer lange svartider på spørgsmål til EHMJ fra de øvrige projektdeltagere, som føler, at de er langt fra den overordnede projektadministration. Det gælder særligt partnere, som ikke er en del af styregruppen.

Det er således ikke vores indtryk, at monitorering og opfølgning er velfungerende i dette projekt. Vores vurdering er, at det primært bunder i den overordnede organisering og ledelse af Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi, som fremstår suboptimalt til at drive projekter effektivt.

5 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste anbefalinger og læringspunkter, som evaluator vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge. For hver anbefaling eller læringspunkt er der angivet en primær målgruppe. Nedenstående tabel giver et overblik over, hvilke målgrupper, anbefalingerne og læringspunkterne relaterer sig til.

Anbefaling/læringspunkt nr.	1	2	3	4
Projektholder	X	X		
Øvrige operatører	X	X	X	
Udvalg og rammesættere	X	X		X

1: Revurdér måltal. Med udgangspunkt i, at der nu er afklaring af, hvilke organisationer der kan tælle med i projektets måltal, anbefaler vi, at hele partnerkredsen (ikke kun EHMJ og Klimatorium) revurderer og tydeligt definerer projektets måltal. De reviderede måltal bør skelne mellem forskellige aktørgrupper. Selvom forsyninger ikke kan tælle med i måltal for medfinansierende deltagere, bør denne gruppe have et selvstændigt måltal, da forsyningssektoren er en vigtig del projektets samlede målgruppe. Hvis målet om 75 medfinansierende SMV'er fastholdes, risikerer projektet at styre blindt efter det fremfor den holistiske vision om opkvalificering af vandbranchen, som ligger til grund for ansøgningen.

2: Tydeliggør værditilbuddet og undersøg implikationerne af at reducere kravet til medfinansiering. Jo højere krav til medfinansiering desto tydeligere skal værditilbuddet være. Vi anbefaler, at projektpartnerne tydeliggør værditilbuddet i hovedaktivitet 1 og 2 i fællesskab, så det også kommunikeres ens fra alle parter, der skal bidrage til rekruttering. Derudover opfordrer vi projektpartnerne til at undersøge implikationerne af at reducere kravet til medfinansiering og efterfølgende vurdere, om de kan acceptere det og undersøge, om Erhvervsstyrelsen kan godkende det.

3: Hold fast i samarbejdet med Aarhus Universitet. Erfaringerne fra hovedaktivitet 3 indikerer, at der er meget værdi at hente i studentsamarbejde. Opdragsgiverne i vandbranchen får tilført ny viden, og de studerende får mulighed for at prøve kompetencer af i den virkelige verden. Vi anbefaler, at Ferskvandscentret holder fast i dialogen med antropologistudiet på Aarhus Universitet mhp. at gentage feltarbejdet næste år og potentielt udvide med et specialesamarbejde, som vil have mulighed for at gå endnu dybere.

4: Overvej den fremtidige organisering af Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi. Denne anbefaling rækker ud over Water Valley Wise Workforce, men vi mener, at det er vigtigt at adressere den overordnede organisering af Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi forud for en evt. fase 3-bevilling. Det er afgørende, at Erhvervsfyrtårnet for vandteknologi organiseres på en måde, så projektaktiviteter kan gennemføres effektivt. Det kræver, at rammer og snitflader mellem projektpartnere er på plads, hvilket ikke var tilfældet, da ansøgningen til Water Valley Wise Workforce blev indsendt. Det fremstår både uhensigtsmæssigt og unødigt ressourcetungt, at have en organisering, hvor bevillingsmodtager ikke er udførende projektaktør, men primært står for administration af bevillingen.

